

SINIF REHBERLİĞİ PROGRAMI

Prof. Dr. Serap NAZLI

Tam Öğrenme Modeli

- Tam öğrenme modeli, **bütün öğrencilerin** okullarda öğretileni öğrenebilecekleri varsayımına dayanır.
- Bloom “işin başından beri **olumlu öğrenme koşulları** sağlanmış ise, dünyada herhangi belli bir kişinin öğrenebileceği her şeyi hemen hemen herkes öğrenebilir” sayılına dayalı olarak modelini geliştirmiştir.
- Bloom’a göre ideal durumda, öğrencilerin %95’i herhangi bir dersi başarıyla bitirebilir

Tam Öğrenme-Öğretim Programı

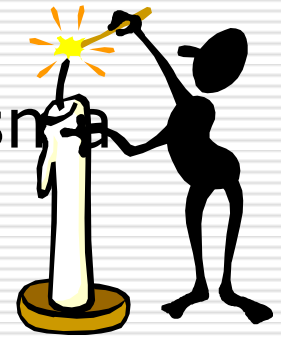
- Tam öğrenme modeli bir sınıfta uygulanırken, öğrenilecek **materyal birimlere** bölünür.
 - Bu birimlerdeki **başarı düzeyi** belirlenir. Genellikle öğretilenlerin % 80-85'ini bilmek başarılı olmak demektir.
 - Bir birimin öğretilmesi bittikten sonra, bütün öğrenciler bir **izleme testinden** geçirilir.
 - Bu testin amacı öğrenciye not vermek değil, öğrencinin **öğrenme güçlüklerini** ortaya çıkarmaktır.
 - Bunun arkasından öğrenciye **eksiklerini giderici** düzeltmeler verilir
-

Tam öğrenme-Sınıf rehberliği

- Sınıf rehberliği etkinlikleri tasarlanırken öğrencilerin **gelişimi** ve **hazır bulunuşluk** düzeyleri dikkate alınır.
 - Tam öğrenme modelinde öğrenme etkinlikleri bölümlere ayrılır. Buna içeriğin **ünitelendirilmesi** denilir. Sınıf rehberliği programında da içerik ünitelere ayrılmıştır.
 - Her ünite bitiminde **anket, gözlem** formu vb. araçlarla öğrencilerin öğrenme düzeyleri kontrol edilir. Ancak not verilmez.
 - Sınıfın büyük bir kısmı **yaklaşık %80-85'i** istenilen düzeyde ise bir sonraki üniteye geçilir; değilse ek sınıf rehberliği etkinlikleri ile öğrenme düzeyleri artırılmaya çalışılır.
-

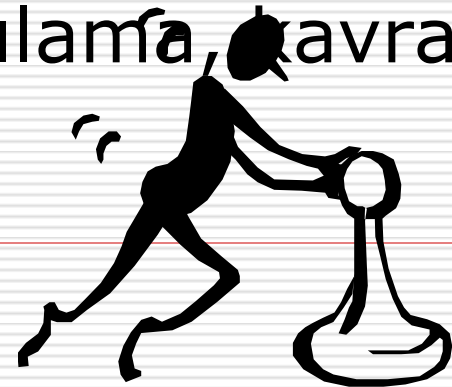
Sınıf rehberliği programının öğeleri

- Tam öğrenme modeline göre bir öğretim programı hazırlanırken önce **kazanımı,**
- sonra bu kazanımlara ulaşabilmek için **içeriğini,**
- daha sonra öğrencilerin istenilen davranışı kazanmalarını sağlayan **öğretme-öğrenme sürecini**
- ve son olarak programın amacına ulaşma düzeyini kontrol eden **ölçme-değerlendirme sürecini** belirlemek gerekir.

KAZANIMLAR

- Kazanım öğrencilerin/danışanların öğrenme süreci içerisinde planlanmış ve düzenlenmiş yaşantılar yoluyla edinmesi beklenen bilgi, beceri ve tutumlardır.
- Öğrenme ürünlerini analiz ederek, sınıflandırılmasına **taksonomi** denilmektedir.
- KGRP'nin taksonomisi algılamaya kavrama ve genellemedir.

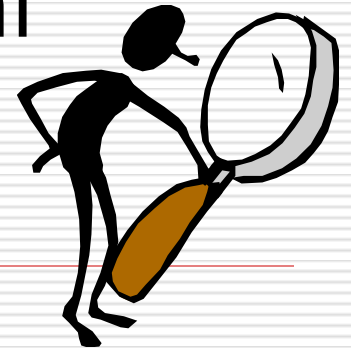
Sınıf Rehberliği Kazanımlarını Belirleme Kriterleri

- **Birincisi**, gelişimsel rehberlik modelinin temel felsefesi ve nihai amacı dikkate alınmalıdır.
 - **İkincisi**, sınıf rehberliği etkinliklerinin kapsamı ya da boyutları göz önüne alınmalıdır.
 - **Üçüncüsü** öğrencilerin gelişim özellikleri ve gelişim görevleri dikkate alınmalıdır.
 - **Dördüncüsü** okul çevresinin, okulun, öğrencilerin, okul personelinin, ebeveynlerin ihtiyaç ve taleplerine dikkat edilmelidir.
 - **Beşincisi**, kazanımlar belirlenirken ulusal düzeyde benimsenmiş olan eğitim politikası, eğitimin genel amaç ve ilkeleri dikkate alınmalıdır.
-

İÇERİK

- Bir programın ikinci ögesi / boyutu içerik boyutudur.
 - Bu boyutta, programda belirlenen kazanımlara ulaşabilmek için **ne öğretim** sorusuna yanıt aranır.
 - Bir derste yer alan etkinlikler kendi içinde bir ölçüde bütünlüğü olan anlamlı bölümler şeklinde gruplandırıldığında bu dersin **üniteleri** belirlenmiş olur.
 - İçerikte yer alan üniteler belirlendikten sonra **ünite analizine** geçilir.
-

-
- ❑ Bir okulda sınıf rehberliği etkinliklerinin üniteleri nasıl belirlenir?
 - ❑ Temel-ortak üniteler var mıdır?
 - ❑ Aynı kademedeki okulların üniteleri birbirine benzer olabilir mi?
 - ❑ Ortak üniteler esneklik ilkesini bozar mı?

İçerikte yer alan **temel** üniteler

Gelişim Alanı: Eğitsel Gelişim

- 1.Ünite: Uyum sağlama
- 2.Ünite: Etkili öğrenme ve ders çalışma yöntemleri

Gelişim Alanı: Kişisel-Sosyal Gelişim

- 3.Ünite: Kendini tanıma ve kabul etme
- 4.Ünite: Kişiler arası ilişkiler
- 5.Ünite: Sorumluluk alma

Gelişim Alanı: Kariyer Gelişim

- 6.Ünite: Kariyer planlama
- 7.Ünite: Amaç belirleme
- 8.Ünite: Karar verme / problem çözme

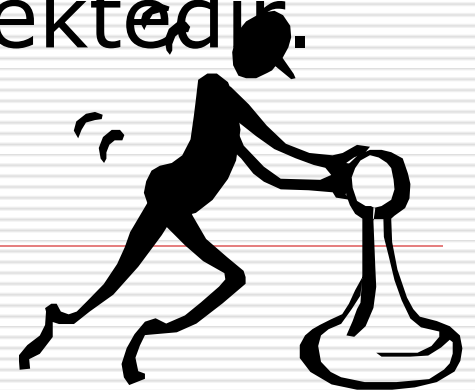

- **Ünite analizi**, bir bakıma üniteye öğretilecek öğelerin belirlenmesi ve her üniteye ne kadar ders saatinin ayrılacağına da belirtilmesidir.
- Bir öğretim yılında toplam **36 hafta** vardır.
- Örneğin verimli ders çalışma ünitesinde hangi konulara yer verilecek ve buna kaç ders saati ayrılacak.

ÖĞRENME-ÖĞRETME SÜRECİ

- Programın öğretim-öğrenme boyutu, üçüncü ve en önemli boyutudur.
- Öğrenme-öğretim süreci “öğrenmenin” ne olduğu ve nasıl oluştuğuna ilişkin çeşitli **yaklaşımlara** göre değişmektedir.

Davranışçı-Yapılandırmacı Yaklaşımlar:

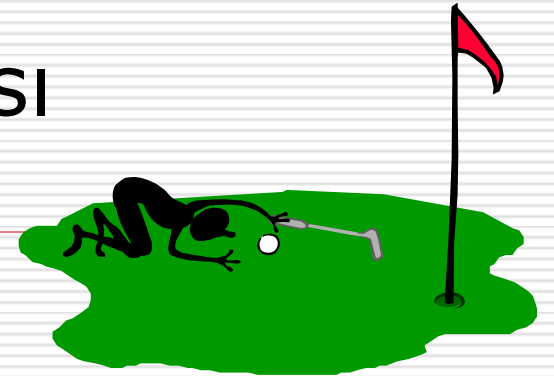
- Davranışçı ekole göre öğrenme, bireyin çevresinde kendisine sunulan çeşitli uyarıcılara tepki göstermesi sonucunda oluşur.
 - Bu uyarıcı-tepki ilişkisinde öğrenen çevresindeki uyarıcılara **pasif** tepki verir.
 - Davranışçı ekol **direkt öğretim** üzerine odaklanmıştır. Genel olarak direkt öğretim beş aşamadan oluşur. Bunlar: 1.Hazırlık, 2.Öğretim, 3.Denetim, 4.Alıştırma, 5.Gözden Geçirme.
-

Direkt öğretim açısından öğrenme,

- ❑ öğretmenin dersin başında öğrencilerin **dikkatini** derse toplaması,
 - ❑ belli bir konu hakkındaki bilgileri veya becerileri öğrencilere **direkt** olarak öğretmesi,
 - ❑ bu bilgilerin veya becerilerin öğrenciler tarafından kazanılıp kazanılmadığını **kontrol etmesi**,
 - ❑ öğrenmenin öğrenciler tarafından içselleşmesi için onları **pratik etmeye** yönlendirmesi ve öğrencilerin öğrenmesini periyodik olarak değerlendirmesi sonucunda oluşur.
-

-
- **Yapılandırmacılarda öğrenme** öğrencilerin zihinlerindeki durumlara ilişkin ilkeler oluşturmaya çalışır.
 - Jean Piaget en önemli öncüsüdür.
 - Yapılandırmacılık bilginin öğrenci tarafından yapılandırmasını ifade eder.
 - Bilişsel yapılandırmacı Piaget'e göre öğrenme **özümleme, uyma** ve **dengeleme** kavramları ile açıklanır
-

-
- Yapısalcı yaklaşımın beş temel ögesi vardır:
 1. Eski bilginin harekete geçirilmesi
 2. Yeni bilgilerin kazanılması
 3. Bilginin anlaşılması
 4. Bilginin uygulanması
 5. Bilginin farkında olunması

Giriş-gelişme-sonuç

Giriş:

- ❑ Sınıf rehberliği etkinliklerinin **ilk 5-6 dakikası** giriş aktivitelere ayrılır.
 - ❑ Bu bölümde psikolojik danışman/sınıf öğretmeni etkinliğin **amacını** ve **nasıl öğrenileceğini** açıklar.
 - ❑ Bu açıklama ile hem öğrenciler yapılacak etkinliğin amacını öğrenirler hem de onların etkinliğe **güdülenmelerine** yardımcı olunur.
 - ❑ Giriş aktivitelerinde psikolojik danışman/sınıf öğretmeni **aktif**, öğrenciler pasiftir.
-

Geliştirme:

- Bu bölüm sınıf rehberliği etkinliğinin büyük bir kısmını oluşturur.
 - Geliştirme 2 alt bölüme ayrılır:
 1. İlk 10-15 dakikasında öğrencilerin **bireysel** ya da **3-4 kişilik gruplar** halinde çalışması (genellikle bu sürede öğrencileri konuya çekmek için bir form verilir),
 2. Son 15-20 dakikasında **sınıf etkileşiminin** yapılması daha yararlı olur.
-

Sonuç:

- Sınıf rehberliği etkinliklerinin son 5-6 dakikası sonuç aktivitelerine ayrılır.
 - Etkinlik **özetlenir** ve **ev ödevi** verilir.
 - Ödevin **3 amacı** vardır:
 1. Öğrenilenlerin tekrarını sağlamak
 2. Farklı mekanlarda kullanmasını sağlamak
 3. Öğrenilenleri kontrol etmek
-

Strateji, Yöntem ve Teknik

□ Kazanım → Strateji → Yöntem → Teknik

□ **Strateji**, yönteme ulaşmak için öğrenme etkinliklerinin sıralanmasıdır. Bunlar:

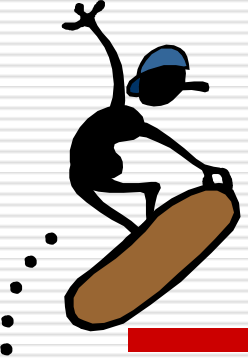
1. Sunuş yolu ile öğretme
2. Buluş yolu ile öğretme
3. Araştırma yolu ile öğretme

-
- **Yöntem** hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol olarak açıklanabilir. Anlatım, tartışma, örnek olay, gösterip yaptırma vb.
 - **Teknik** ise bir öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerin bütünü olarak tanımlanabilir. Gösteri, beyin fırtınası, grup çalışmaları, eğitsel oyunlar, drama, rol yapma vb.
-

ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME SÜRECİ

- **Ölçme** varlıkların, olayların ya da olguların herhangi bir niteliğini gözleme ve gözlem sonucu sayılarla ya da başka sembollerle ifade etmektir.
 - **Değerlendirme** ise ölçme sonuçlarını aynı alana ait bir standart, ölçüt veya kriter ile kıyaslayarak, ölçülen nitelik hakkında bir değer yargısına varma sürecidir.
-

Sınıf rehberliğinde veri toplama teknikleri:

- gözlem,
 - görüşme,
 - inceleme,
 - anket,
 - tutum ölçeđi,
 - izleme testi teknikleri kullanılabilir.
-

1. Gözlem

- Oran ölçekleri
- Kontrol listesi

2. Anket

- Derecelendirmeli
- Açık uçlu

